

ФОРМУВАННЯ У ФАХІВЦІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З БІОСТАТИСТИКИ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Іншакова Г.В., Грузєва Т.С.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Розвиток медичної освіти в Україні на сучасному етапі передбачає якісно новий підхід до формування кадрового потенціалу галузі охорони здоров'я. Він ґрунтується на застосуванні інноваційних технологій навчання у відповідності до освітніх стандартів та інтенсифікації навчального процесу. Обґрунтування і розробка методики навчання майбутніх фахівців охорони здоров'я основам біостатистики потребує врахування рекомендацій міжнародних організацій в охороні здоров'я в контексті формування необхідних компетенцій.

З точки зору підвищення ефективності навчального процесу, кращого засвоєння студентами вищих медичних навчальних закладів знань з біостатистики, набуття ними необхідних навичок та компетенцій, особливої уваги потребує врахування рекомендацій Асоціації шкіл громадського здоров'я Європейського регіону (ASPHER). Діяльність цієї незалежної європейської організації скеровано на підвищення ролі громадського здоров'я в системах охорони здоров'я шляхом вдосконалення освіти та підготовки фахівців у медичній галузі як для практичних цілей, тобто збереження і зміцнення здоров'я населення, подовження активного довголіття, базуючись на зусиллях держави та всього суспільства, так і для виконання досліджень медико-профілактичного спрямування.

Ключові компетенції фахівців громадського здоров'я було розроблено ASPHER у 2007 р. та переглянуто і уточнено у 2008 р., 2011 р., 2016 р. Перелік вказаних компетенцій фахівців громадського здоров'я, у т.ч. з біостатистики, інтелектуального та практичного характеру сформовано на основі кращого

європейського досвіду та відповідно до нових знань і вимог у сфері громадського здоров'я.

По завершенню вивчення біостатистики студент повинен набути інтелектуальних і практичних компетенцій. Відомо, що інтелектуальні компетенції передбачають наявність знань та їх розуміння. До таких компетенцій фахівців медичної галузі з питань біостатистики відносяться розуміння статистики як науки про збір, аналіз, узагальнення та інтерпретацію кількісної інформації, якій притаманне коливання. Після засвоєння біостатистичних знань фахівці повинні розуміти і вміти застосовувати як кількісні, так і якісні методи дослідження, мати знання, поняття, уявлення та судження з основних статистичних понять. а саме: вибірка, її види та розрахунок; ймовірність, випадкові варіації та загальноприйняті статистичні розподіли імовірності; статистична значущість; довірчий інтервал; кореляція, асоціація, регресія, взаємодія; статистичний, параметричний, непараметричний тести; стандартизація; прогнозування. Необхідними компетенціями є знання і розуміння фахівцями демографічних статистичних понять та оволодіння методами розрахунку відношення шансів, відносного ризику тощо. Студенти повинні розуміти і застосовувати процес організації і планування досліджень, визначати дизайн дослідження, а також інтерпретувати результати статистичних аналізів, отриманих у дослідженнях у сфері охорони здоров'я.

Практичні компетенції передбачають спроможність фахівців застосовувати математичний апарат в професійній діяльності, зокрема вміння розраховувати статистичні параметри, аналізувати отримані результати та виконувати їх оцінку. Відповідно до рекомендацій ASPHER необхідно вміти здійснювати розрахунки основних демографічних і епідеміологічних показників: прогнозу народонаселення; часу ризику; ймовірності певного явища; захворюваності; поширеності захворювань; смертності; летальності; виживання та тривалості життя тощо. Після вивчення біостатистики згідно з практичними компетенціями фахівців громадського здоров'я студенти повинні вміти обчислювати прості статистичні показники, тобто з'ясовувати точкову оцінку, інтервальну оцінку;

довірчий інтервал; доводити статистичну значущість; визначати силу асоціації та параметри взаємодії.

Належна компетентнісна складова передбачає вміння застосовувати статистичні концепції, такі як оцінка вибірок та їх розрахунок, критерій Стьюдента, критерій відповідності Пірсона та інші непараметричні критерії, коригувати помилки при створенні дизайну дослідження та в процесі аналізу даних, здійснювати стандартизацію, обчислювати регресію та її лінійну функцію, виконувати рандомізацію, оцінювати вірогідність отриманих результатів.

Отже, при визначенні напрямів підвищення рівня навчання студентів ВМНЗ України основам біостатистики, створенні нових сучасних навчальних програм навчальних дисциплін необхідно враховувати визначені та рекомендовані ASPHER інтелектуальні та практичні ключові компетенції магістрів громадського здоров'я та магістрів медицини.

При розробці проектів навчальних програм навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки магістрів громадського здоров'я та магістрів медицини, було використано рекомендації ASPHER щодо необхідних інтелектуальних і практичних компетенцій майбутніх фахівців охорони здоров'я.

ПІДГОТОВКА ЕРГОТЕРАПЕВТІВ З ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ПОСТРАЖДАЛИХ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Калашченко С.І., Гринзовський А.М., Дема О.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Передумови: Ерготерапевти відповідно до реабілітаційного напрямку їх діяльності можуть працювати в складі будь якого лікувально-профілактичного закладу, що може надавати допомогу при виникненні надзвичайної ситуації безпосередньо як в самому закладі, так і на місці подій. Згідно зі стандартом вищої освіти України для бакалаврів з фізичної терапії та ерготерапії долікарська